

Az esztergomi erdészeti ankét

Az erdőgazdálkodás fejlesztésére irányuló egyesületi munkára 1963. évben a debreceni csoport szolgáltatott követésre méltó példát a hajdúsági nyárkonferencia megrendezésével. Tavalyi hasonló rendezvényeink közül az esztergomi erdészeti ankét emelhető ki, amelyet a helyi csoport decemberben a MTESZ nemrég megalakult esztergomi intézőbizottságának új székházában, az esztergomi Technika Házában tartott meg. A rendkívül szépen berendezett új székház nagy előadótérmet zsúfolásig töltötte a hallgatóság, megjelentek a helyi párt, tanácsi, hivatali és társadalmi, valamint a társegységek képviselői is.

Megnyitó beszédében *Véguvári Jenő* a pillisi erdőgazdaság igazgatója, mint az OEE helyi csoportjának elnöke az egyesületi munkát a meghívottak, az erdőgazdaság dolgozói, a helyi csoport 150 főnyi tagsága figyelmébe ajánlotta. Az ankét tárgykörét két téma köré csoportosította: az egyik a műszaki fejlesztés, a másik pedig az erdő- és tájlesztés, ami az erdőgazdaság fekvésénél fogva speciális és fontos feladat. Rámutatott arra, hogy a helyi csoport társadalmi munkája mindig szorosan összefüggöt az üzem problémáival, azok megoldását célozta és segítette. Az elmúlt évben a legfőbb tevékenység az erdőgazdaság műszaki fejlesztési tervének elkészítése volt.

Ezután *Fekete Gyula*, az OEF osztályvezetője, az OEE főtitkára tartott előadást az OEE szerepéről a műszaki fejlesztésben, majd *Árkosi Gyula* főmérnök ismertette az erdőgazdaság műszaki fejlesztési tervét. A terv sarokpontja az összpontosítás. „Az erdőgazdaság területén egyenként kis feladattal jelentkező munkahelyeken a mind korszerűbbé váló termelési eszközöket az eddiginél gazdaságosabban használni — mondotta — már nem igen lehet. Ezért első feladatként meg kell oldani a munkahelyek összevonását, az erdőgazdasági munkák koncentrációját. A térben és időben meghatározott és összevont munkahelyeken tervezett termelésnek műszaki és munkaügyi feltételeit meg kell tervezni és biztosítani. Az előkészítés alapossága teszi lehetővé a termelés korszerű végrehajtását. Ennek érdekében kellett megtervezni termelési helyenként előre öt évre:

a) A mélyépítési feladatokat (főfeltáró, feltáró, közelítő utakat és vágásfeltárást),

b) az állandó jellegű vagy hordozható épületeket,

c) a szükséges munkaerőt s annak szállítását, ellátását,

d) a szükséges fogatkapacitást,

e) a szükséges gépi (termelő-mozgató) kapacitást,

f) a termelés szervezeti formáját,

g) a talajelőkészítési és erdővédelmi munkákat.

h) az erdősítési és erdővédelmi munkákat.

Tervezésünk ezen műszaki fejlesztési munkák beindítását zömmel az 1965/66 gazdasági évre tette lehetővé, de már a jelen gazdasági évben is biztosítottuk több helyen, így a visegrádi erdészetünk területén is a dunabogdányi területben mintegy 10 000 m³-t kitevő véghasználati koncentrált kitermelés megindítását.

Ez utóbbi munkahelyen, mint a koncentrált termelés leglényegesebb előfeltételét 1,4 km kőalapú, 2,7 km vágástéri feltáróút építését, a rakodóhelyek kiképzését, egy barakk-étkezdét, egy ideiglenes istállót tíz ló számára, egy gépjárató műhelybódét, egy raktárbódét, 4 tetős padot, egy árnyékszéket. Biztosítottuk valamennyi dolgozó gépkocsis közlekedtetését. A kerületvezető erdész mellé beosztottunk egy termelést és hosszolást irányító, egy felvételezést irányító és egy közelítést, szállítást irányító erdészt. Ilyen előfeltételek alapján a három főből álló fakitermelő brigádokban az egy főre vonatkoztatott napi teljesítmény 7,5 m³, az átlagos termelési bér 18,60 Ft/m³ vastagfára, egy fő napi keresete átlag 121,60 Ft volt már az első hónapban. A legjobb motorfűrész havi teljesítménye 480 m³ volt, öt gép 2,170 m³-t teljesített. A motorfűrészek átlagos üzemanyagfogyasztása 0,34 liter/m³, kenőolaj fogyasztása 0,07 liter/m³ volt. Az iparifakihozatal vastagfára vonatkoztatva 76%, a legjobb fogatos teljesítése 11,70 m³/nap volt.”

Rámutatott a kitermelések koncentrációjával az erdőművelésben is automatikusan beálló összpontosulásra, majd a munkairányító szervezet átalakításának kérdésével foglalkozott.

„Véleményünk szerint a továbbfejlesztés mértéke attól függ, hogy mennyire sikerül az erdőgazdasági munkákat koncentrálni, a munkaszervezet formájának tehát alkalmazkodni kell a lehetőségekhez. Rosszul fog hozzá a fejlesztéshez az, aki először a szervezeti formát alakítja ki és csak aztán veszi szemügyre magát a termelési folyamatot. A jelenlegi fahasználati és erdőművelési szervezetekben nem az erdészeti

szakmát szakosították e két részre, csupán annak az adminisztrációját. Tévedés azt hinni, hogy jól képzett szakember a felkészültségének megfelelő beosztásban ne tudná elsajátítani a tudományak a gyakorlatra érvényesíthető megállapításait. Jól képzett erdésztechnikus 7—800 ha-os erdészkerület minden szakmai munkáját felelősséggel el tudja végezni s egy jól képzett erdészvezető erdőmérnök pedig 5—6000 ha-os erdőszetre vonatkozóan helyt tud állni. A termelések koncentráltasága következtében megnövekedett feladatok elvégzéséhez megfelelő segítség kell, de ez a felvetett szakosítás végrehajtása nélkül is megoldható. A szerintünk helyes szervezeti formánál tehát a kerületvezető erdész kezébe fut össze minden szál, ő biztosítja az erdőművelés és a fahasználat összhangját, a szociális normák teljesítését, felel az anyagért, és ami a legfontosabb, ott marad egy helyben éveken keresztül és felel a termelési folyamat következményeiért is, akár jók, akár rosszak azok”.

A hozzászólások során *Várady Sándor* fahasználati csoportvezető a fakitermelések jó előkészítését sürgette. *Cserjés Antal* erdőrendezési felügyelő a vágásterületek koncentrállásának erdőművelési feltételeiről beszélt. Kifejtette, hogy a jelenlegi kisterületű erdőrészek a nagyüzemi jellegű gazdálkodásunk kerékkötői. Apró, mozaik-szerűen összetett erdőtestekben a koncentrállt termelés nehezen valósítható meg, nagy-kiterjedésű erdőrészek kialakítása lenne a célszerű. *Perédy István* műszaki csoportvezető a műszaki fejlesztés érdekében sürgette a műszaki erdészet létrehozását.

Szilás Károly erdőművelési csoportvezető a vágásfelújítások sikere érdekében az erdő- és vadgazdálkodás ésszerű, teljes összehangolását sürgette. „Ennek egyedüli alapja — mondotta — az erdeink természetes vadeltartóképeségével adott vadállomány mértékének szigorú betartása. Enélkül a kérdés sem a drága, a hegyvidéki erdők esztétikáját nagymértékben rontó vadkárelhárító kerítésekkel, sem pedig az ugyancsak igen költséges mesterséges vadtakarmányozással nem oldható meg. A főváros közelségével indokolt, az országos normáknál jóval magasabban megállapított vadállományú, s ezzel a vadminőség kérdését is háttérbe szorító vadgazdálkodás nem egyeztethető össze a korszerű, az erdőtipológiai alapokra helyezett erdőművelési irányelvekkel. Ha az előbbi jól felfogott népgazdasági érdek, akkor a korszerű erdőgazdálkodás rovására kell engedményeket tenni; ha nem, akkor pedig az érvényben levő, az erdő- és vadgazdálkodás összehangolását célzó rendelkezéseket ránk vonatkozólag is maradéktalanul végre kell hajtani. Ha ezt sürgősen nem tesszük meg, nemcsak koncentrállt termeléseink, de véghasználati területeink üzemtervszerű kitermelésének alapfeltételei sem biztosítottak.”

Az ankét második részében *dr. Keresztes Béla*, az ERTI igazgatója, az OEE alelnöke az erdő- és tájésztétikáról tartott előadást, majd az elmondottak illusztrálására dia-felvételeken a Nyírség, a Duna-Tisza-köze, a Mátra, a Duna-völgye és a Duna-kanyar egyes táj- és erdőesztétikai objektumait mutatta be.

Az előadáshoz tett hozzászólásában *Kiss Miklós* erdőgazdasági felügyelő az exoták szerepével foglalkozott, majd rámutatott arra, hogy: „Elérkezett annak az ideje, hogy egyes helyeken, elsősorban városok közelében az erdők elsőrendű fatermesztési feladatán túl kisebb-nagyobb területeket a közvetlen termelésből kivonjunk és itt a tömegek pihenését és ezzel párhuzamosan természeti ismereteinek bővítését szolgáljuk. A termelőeszközök fejlődésével párhuzamosan egyre több lesz a dolgozók szabadideje és az egyre igényesebb közönség kultúrált szórakozásához nekünk, erdészeknek is hozzá kell járulnunk.”

Madas László erdészvezető tovább fűzte a gondolatot: „A parkerdő kialakítása során nemcsak erdőművelési, hanem műszaki munkák is felvetődnek: utak, hidak, padok, tűzrakó helyek, szemétyűjtők stb. létesítése. Az illetékes erdészetek szervezetét erre is alkalmassá kell tenni. Az OEF Erdőgazdasági Főosztálya, az Erdőrendezés, az ERDŐTERV, az ERTI, az Egyetem és az OEE egy-egy képviselőjéből bizottságot kellene létrehozni, s a bizottság hivatva lenne az irányelvek kidolgozására és a megvalósítás ellenőrzésére. Célszerű volna, ha az OEE pályázatot írna ki olyan tervre, amely valamely terület fásítását vagy felújítását az erdőesztétikai szempontok érvényre juttatásával valósítja meg.”

Az esztergomi ankét azt mutatta, hogy a helyi csoport vezetősége jól mozgósítja az egyesületi tagokat az erdőgazdaság előtt álló legfontosabb kérdések megoldására, az ennek érdekében végzett társadalmi munka kiemelkedő eredményeket hozott. Az ankét a kidolgozott javaslatokkal nemcsak az erdőgazdaság dolgozóit, hanem az illetékes párt, tanácsi és társadalmi szervek jelenlevő képviselőit is megismertette, s ez a megvalósítás szempontjából jelent majd segítséget. A MTESZ helyi Intéző Bizottságának megalakulása, az esztergomi Technika Házának megnyitása minden bizonnyal hozzájárul majd ahhoz, hogy a szépen működő helyi csoport további kiemelkedő eredményeket érjen el.

Jérôme René